

Hendrik Old, tingmaður:

Vit mugu loysa Fiskavirking frá Irmíngarhavinum

– Tíðin er við at ganga undan okkum og tá Føroya Fiskavirking ikki av heilum huga vil luttaka í kongafiskaroyndunum, sum mugu vit lata aðrar við árræði sleppa framat, sigur formaðurin í fiskivinnunevndini

Tá Føroya Fiskavirking ikki av heilum huga gongur inn fyrri at luttaka í royndunum at virka kongafisk úr Irmíngarhavinum, so eigur Fiskavirking at verða loyst frá hesum royndum. Vit kunnu ikki rokna við at fáa nakað burtúr, um ikki allir partar ganga heilhugaðir inn fyrri royndunum. Leikluturin hjá Fiskavirking kann verða at skaffa okkum eitt gott og biltigt virki til kongafiskin. Hetta heldur Hendrik Old, formaður í lögtingsins fiskivinnunevnd.

Landsstýrið settu 25. november í fjør eina nevnd at kanna møguleikar at fáa meira burtúr kongafiski úr Irmíngarhavinum. Nevndin hevur nú givið landsstýrinum frágreiðing. Ein av nevndarlimunum er Hendrik Old úr javnaðarflokkinum og hann er sjákvur heitur talsmaður fyrri at vit fara at royna at fáa meira burtúr Irmíngarhavinum.

– Fiskavirking luttók í royndunum í fjør við Oyrafjalli. Eg skilji væl leiðsluna á Fiskavirking. Hendan fyrtektur hevur uttan iva ógvuliga lítið av tøkum peningi at arbeiða við. Tí virka kongafiskaroyndirnar, sum enn bert eru á byrjunarstøði uttan stórvegis vinning, ikki serliga lokkandi. Men hugsa vit og støðuna hjá Fiskavirking í føroyska fiskiðnaðinum, so haldi eg at tað er ov galið, at teir ikki eru komnir við einum útspæli um hvussu hesar royndir skulu halda fram í framtíðini, sigur Hendrik Old.

Nevndin kom til ta niðurstøðu, at møguleikar eru í Irmíngarhavinum. Frægasta búskaparlaga úrslitið fæst helst við verksmíðjutrolarum, men eisini ber til at fáa vinning burtúr at føra fiskin ísaðan til lands til virking. Nevndin heldur, at føroyingar nú eiga at skunda sær, so vit fáa tryggjað okkum søgulig rættindi í Irmíngarhavinum.

Stuðlast av tí almenna

– Tað er av stórum týdningi, at vit fara undir aftur royndirnar frá í fjør. Við slíkum royndum er ta-

Hendrik Old

neyðugt, at tað almenna stuðlar. Tað ber til at stuðla á annan hátt enn við kilostudningi. Eitt nú kann fíggarlagirgjøst latast til útgerð. Tað ber til at lata studning til eitt virkið, um hetta burturav tekur sær av kongafiski og hetta virkið kann eisini fáa boðið møguleikarnar í nýggju arbeiðsfremjandi lógini, sum sigur, at verður farið undir nakað nýtt, so ber til at fáa 28 prosent av lønarútreiðslunum afturgjaldið, sigur Hendrik Old.

– Tað týðningarmesta í løtuni er, at vit fara í gongd. Nevndin kom til tað niðurstøðu, at vit ikki kunnu rokna við tí heilt stóra vinninginum at arbeiða kongafisk á landi. Hinvegin melur tað runt, so gevur kongafiskurin nógva arbeiði og tað er júst arbeiðspláss, okkara samfelag hevur brúk fyri. Hugsa vit okkum, at tað seinasta trolararnir fiska verður úttílt sum ísað kongafiskafلاك, so kann

hetta hækka miðalprísir, sigur Hendrik Old.

– Eg haldi, at nógva talar fyrri, at vit skulu fara undir fiskiskap í Irmíngarhavinum. Hyggja vit sjey ár aftur í tíðina í mai mánað 1988, tá var avreiðingarprísurin á kongafiski, tað er tann prísurin virkinin skuldu lata fyrri kongafisk 88 oyri. Í dag er kongafiskur vorðin ein dyrtur fiskur. Kiloprísurin liggur millum 7-8 krónur, sigur Hendrik Old.

– Tað kundu hugsast at onkur rækjubátur fór í Irmíngarhavið. Løggin í ein verksmíðjutrolara liggur millum 6-8 milliónir krónur, skal hesin fáa tað at bera til. Men teir stóru verksmíðjutrolarnir eystanfyri, fara neyvan í Irmíngarhavið í løtuni. Teimum gongst væl við verandi kvotum frá russum, norðmonnum, á Flemish Cap og í Grønlandi, sigur Hendrik Old.

jústinus

Irmínganevndin skundar undir føroyingar:

Vit mugu vinna okkum søgulig rættindi nú

– Rávørumangul er í Føroyum og ongar avmarkingar eru ásettar í Irmíngarhavinum. Fyri at vinna søgulig rættindi eiga vit at bera skjótt at. Møguleikar liggja í at nýta fyrstiskip, ísfiskiskip og eina kombinatión av báðum, sigur nevndin

Føroyingar eiga ikki at biða ov leingi, um teir ætla at fáa nakað burtúr úr ríka kongafiskafiskiskapinum í Irmíngarhavinum. Skjótt verður MLV, mest loyvda veiða sett á kongafiskastovnin og kvotur verða býttar millum londini. Tá snýr tað sum at hava søgulig tøl at vísa á, skulu føroyingar fáa part. Føroyar kann ikki krevja sín rætt sum strandaland til Irmíngarhavið. Tað kunnu Ísland og Grønland og teimum verður tí ognad 2/3 av samlaðu kvotuni. Seinasta triðingin mugu triðjalond berjast um. Hetta er sama skipan sum við Svalbard.

Nevndin, sum hevur kannað møguleikarnar við kongafiskaveiðu í Irmíngarhavinum sigur millum annað í niðurstøðuni:

– Fyri at tryggja stóðugt rávørutíðfeingi úr Irmíngarhavinum, mál landsstýrið skjótt møguleika taka upp samráðingar við Grønland og Ísland um veiðumøguleikar í teirra sjógv. Fiskurin fer inn í grønlendskan sjógv í august og er í íslenskum sjógv fyrri partin av árinum. Hetta hevur verið mynstrið frá 1988-1994, sigur nevndin.

– Verður MLV ásett í 1996 ella 1997, er neyðugt beinanvegin at útteiga nóg stóra kvotu frá Grønlandi og Íslandi, sum eru strandalond og koma at ráða yvir størsta partinum av mest loyvdu veiðuni. Mett verður, at føroyska veiðunøgðin kann gerast eini 40.000 tons árliga, helvt um helvt til frystiframleiðslu og feksfiskafarmleiðslu.

Nevndin áðanar, at um helvtin verður avreiðd til virkingar í Føroyum so gevur hetta eini 150 árverk á landi. Eitt árverk svarar

til 2000 tímar.

– Nevndin er av tí áskoðan, at neyðugt er beinanvegin at byrja fyrireikingar til fiskiskapin í Irmíngarhavinum. Einkir virki í Føroyum hevur enn gjørt fløgur í Baader 153 maskinur, og tí ført fyrri beinanvegin at taka ímóti fiski úr Irmíngarhavinum. Ávisir møguleikar eru við teimum Baader 150 maskinum, sum standa á virkjumum, men hesar klára ikki tann smáa kongafiskin.

– Nevndin metir, við ávisum fyrivarni, sæð frá marknaðarlíggum viðurskiftum, at fyrri at djúpvatnstrolarnir kunnu fara til fiskiskap í Irmíngarhavinum, so er skilagott at lata nøkrum av hesum skipum kvotu í Barentshavinum um heystið 1995 og bert til teir djúpvatnstrolarar, sum hava eitt ávíst túratál í Irmíngarhavinum í 1995 og at fiskurin veiddur hetta túratál er avreiðdur til virkingar í Føroyum. Kvotan, sum verður latin djúpvatnstrolarunum í Barentshavinum, má vera umsetulig, sigur nevndin.

Í nevndini sótu Atli Hansen, lögtingsmaður, Hendrik Old, lögtingsmaður, Mamer Lisberg, reidari, Kári í Garði fyrri Fiskavirking, Guðrið Andersdóttir mótti eisini fyrri Kára í Garði, Jákup Joensen fyrri Fiskasølna og Kaj P. Mortensen, sjóvinnuráðgevi, sum var skrivari.

jústinus

Ikki Bjarti Mohr, men Fiskavirking

Í greinini í Sósíalínum týsdagin, har Føroya Fiskavirking verður viðgjørð, sigur Jógvan Adolf Johannesen, tingmaður úr Sandoy, at Bjarti Mohr hungar ávísið øki í landinum, og tað kann hann ikki sum politikari sita stilligandi og hyggja at.

Jógvan Adolf Johannesen sigur nú við Sósíalín, at hann hevur drigið stjóran í Føroya Fiskavirking ov nógva fram persónliga í viðtaluni við Sósíalín.

– Talan er sjálvsagt ikki um persónin Bjarti Mohr, men um Føroya Fiskavirking sum heild, ið hungar ávísið øki í

Jógvan Adolf Johannesen

landinum, sigur Jógvan Adolf Johannesen.

jústinus